

Total No. of Printed Pages—5

2 SEM TDC PSCN (CBCS) DSC 2

2 0 2 2

(June/July)

POLITICAL SCIENCE

(Discipline Specific Course)

Paper : DSC-2

(Indian Government and Politics)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াবোৰৰ শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা/উত্তৰ দিয়া :

1×8=8

Choose the correct answer/Answer the following :

- (a) ভাৰতীয় ৰাজনীতি অধ্যয়নৰ মার্ক্সীয় দৃষ্টিভঙ্গীৰ এজন সমৰ্থকৰ নাম লিখা।

Write the name of one supporter of the Marxist approach to the study of Indian politics.

(2)

- (b) ভাৰত এখন কল্যাণকামী ৰাষ্ট্ৰ হয়নে? হয় / নহয়।
Is India a welfare State? Yes / No.
- (c) গান্ধীজীৰ মতে “ৰাষ্ট্ৰ এক উপায়হে, শেষ লক্ষ্য নহয়।”
হয় / নহয়।
According to Gandhiji, “State is a means, not an end itself.” Yes / No.
- (d) PPPৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি?
Write the full form of PPP.
- (e) ভাৰতৰ সংবিধানৰ প্ৰস্তাৱনা বিচাৰযোগ্যনে? হয় /
নহয়।
Is the Preamble of the Indian Constitution justiciable? Yes / No.
- (f) সংবিধানৰ ৪২তম সংশোধনী গৃহীত হৈছিল ১৯৭২ /
১৯৭৫ / ১৯৭৬ / ১৯৭৭ চনত।
The 42nd Amendment of the Constitution of India was passed in the year 1972 / 1975 / 1976 / 1977.
- (g) তলৰ কোনটো দল এটা আঞ্চলিক ৰাজনৈতিক দল?
Which one of the following is a regional political party?
(i) বি. জে. পি. / BJP
(ii) কংগ্ৰেছ / Congress
(iii) ডি. এম. কে. / DMK
- (h) ‘সত্যশোধক সমাজ’ কোনে প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল?
Who founded the ‘Satyashodhak Samaj’?

22P/1429

(Continued)

(3)

2. তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (প্ৰতিটো 150 শব্দৰ
ভিতৰত) : 4×4=16
Write short notes on the following (within
150 words each) :
- (a) মৌলিক অধিকাৰৰ সীমাবদ্ধতা
Limitation of Fundamental Rights
- (b) ভাৰতৰ লিংগভিত্তিক অসমতা
Gender-based Inequality in India
- (c) আঞ্চলিক ৰাজনৈতিক দলৰ প্ৰয়োজনীয়তা
Necessity of Regional Political Party
- (d) ভাৰতত নদীবাধ বিৰোধী আন্দোলন
Anti-Dam Movement in India

তলৰ প্ৰশ্নবিলাকৰ উত্তৰ লিখা (প্ৰতিটো 500 শব্দৰ ভিতৰত) :

Answer the following questions (within 500 words
each) :

3. ভাৰতীয় ৰাষ্ট্ৰ আৰু ৰাজনীতি অধ্যয়নৰ উদাৰবাদী দৃষ্টিভঙ্গীৰ
বিষয়ে আলোচনা কৰা। 12
Discuss the liberal approach to the study of
Indian State and Politics.

অথবা / Or

গান্ধীবাদী দৃষ্টিভঙ্গীয়ে ৰাষ্ট্ৰক কিদৰে অহিংস ৰাষ্ট্ৰ হিচাপে বৰ্ণনা
কৰিছে? আলোচনা কৰা।

How does the Gandhian approach describe
the State as a non-violent State? Discuss.

22P/1429

(Turn Over)

4. “ভাৰতবৰ্ষ এখন সাৰ্বভৌম, সমাজবাদী, ধৰ্মনিৰপেক্ষ, গণ-
প্রজাতন্ত্র।” সংবিধানৰ প্ৰস্তাৱনাৰ প্ৰসঙ্গেৰে আলোচনা কৰা। 11
“India is a Sovereign, Socialist, Secular,
Democratic Republic.” Discuss with
reference to the Preamble of the
Constitution.

অথবা / Or

ভাৰতীয় সংসদৰ গঠন, ক্ষমতা আৰু কাৰ্যাবলী আলোচনা কৰা।
Discuss the composition, powers and
functions of the Indian Parliament.

5. সাম্প্ৰদায়িকতাবাদ কি? ভাৰতত সাম্প্ৰদায়িকতাবাদৰ বিকাশৰ
কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা। 3+8=11
What is communalism? Discuss the causes
responsible for the growth of communalism
in India.

অথবা / Or

ভাৰতীয় ৰাজনীতিত মহিলাৰ নিম্নস্তৰত অংশগ্ৰহণৰ বিষয়টো
আলোচনা কৰা। 11
Discuss the issue of low-level of women's
participation in Indian politics.

6. ভাৰতত আঞ্চলিক ৰাজনৈতিক দলৰ বিকাশৰ কাৰণসমূহ
আলোচনা কৰা। 11
Discuss the causes for the growth of regional
political parties in India.

অথবা / Or

১৯৯১ চনৰ পৰা ভাৰতবৰ্ষৰ অৰ্থনৈতিক উদাৰীকৰণৰ প্ৰকৃতি
আৰু উন্নয়ন সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Discuss the nature and development of
economic liberalization in India from the
year 1991.

7. ভাৰতৰ সামাজিক আন্দোলনৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ আলোচনা
কৰা। 11
Discuss the various types of social movement
in India.

অথবা / Or

নতুন সামাজিক আন্দোলনৰ কাৰ্যকাৰিতাত বিশ্বায়নে কেনেদৰে
প্ৰভাৱ পেলাইছে? আলোচনা কৰা।

How globalization has affected the working of
new social movement? Discuss.

***